

Megjelen:
minden vasárnap
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Városháza I. e. 13.
Kéziratok
nem adatnak vissza.
Nyílt-téri közlemé-
nyek soronként
30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:
helyben házhoz
hordva, vidékre
postán küldve
Egy évre . . . 8 kor
Fél évre . . . 4 kor
Negyed évre . . . 2 kor
Egyszeri ártól 10 fillér.
Hirdetések
egység szerint
közöltetnek.

Közraktár.

Nagy horderejű, és városunk, sőt annak vidékének gazdasági életére is mélyen kiható határozatot hozott a »Hajdumegyei Takarékpénztár« folyó hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlése, amikor alapszabályainak módosítása alkalmából termények, kereskedelmi és ipari áruk befogadására alkalmas közraktár felállítását és a közraktárban elhelyezett terményekre és árukra való előlegadást is felvette üzletkörébe.

Hogy ily közraktár felállítása, egy, főleg gazdálkodással foglalkozó város közönségének gazdasági életére mily hasznos tényezővé válhatik, azt hosszan fejtegetni felesleges. A gazdaközönségnek most már módjában lesz az árak kiképződését bevélni és nem lesz kénytelen akár ha pénzre, akár ha helyre szüksége van — termését bármily árban eladni.

Mindenki, a ki egy kissé komolyabban gondolkodik, igen jól tudja azt, hogy az árak alakulása leginkább két tényezőtől, nevezetesen a kereslettől és kínálattól függ. Ha valamely árucikkben sürgős a kínálat és a kereslet csekély, úgy annak ára leszál. Ellenkező esetben emelkedik. Nagy tévedés tehát, ha az olcsó gabonaárak miatt a kereskedőket okoljuk, hogy azok nyomják le az árakat. Ebben éppen olyan ártatlanok, mint abban, amikor a buzának tíz forint vagy nagyobb ára volt.

Az árak alakulására mindenkor igen fontos tényező marad a kínálat. Miképp vehető

annak eleje, ha bő termés és csekély árak mellett, dacára annak, hogy a gazdaközönségnek sokféle kötelezettségeinek teljesítésére, pénzre van szüksége, termését ne kellessen rögtön piacra dobni és így a nagy és sürgős kínálat az árakat még jobban lenyomni? Ez csak közraktár, vagy más ilyenmü szövetkezet létesítésével akadályozható meg, a hová mindenki termését beraktározhatja és arra előleget vehet fel. Köztudomású dolog például, hogy a folyó évben, szakkörökben, a földmivelésügyi miniszterium hivatalos termésbecslése folytán igen olcsó árakra — a minők tényleg aratás után voltak is — számítottak. A sürgős kínálat elmaradása határozottan az oly sokszor ócsárolt vidéki pénzületek érdeme. Ezek ugyanis, főleg a Bácskában és Temes megyében, sok helyen raktárakat béreltek és az azokban elhelyezett terményekre kölcsönt adtak. Ez által elejét vették a sürgős kínálatnak és így tényleg befolyást gyakoroltak az árak alakulására, a mely aratás óta több mint 15%-al emelkedett is.

Némely helyen az országban, a külföldön létesített szövetkezeti magtárak minéljára viték és viszik ezen eszmét keresztül, csak hogy ilyképp a kereskedelmet teljesen kizárták az eladásból, már pedig a tisztességes kereskedelem igen hasznos tényezője lesz mindenkor a gazdaközönség boldogulásának. Óriási hiba az, hogy amint előbb felekeztekre, mostan meg már agráriusokra, kereskedőkre, iparosokra tagolják az országot, a helyett, hogy közösen

munkálkodnának boldogulásuk elérésén. Éppen abban rejlik a »Hajdumegyei Takarékpénztár« által felállítani szándékolt közraktár előnye, hogy azt mindenféle foglalkozást űző igénybe veheti és annak jótékony hatását egyaránt élvezheti a gazda, a ki termését, a kereskedő, a ki áruját, az iparos a ki készítményét beraktározhatja és azokra szükség esetén előleget is nyerhet.

Városunk fejlődésére szintén nagy hatása lesz ezen új intézmény, mert ezáltal elérjük azt, hogy a hajduszoboszlói járás közönségének egy jelentékeny része közgazdaságilag egy újabb kapcsolattal csatlakoztatva városunkhoz, tehát ismét egy jelentékeny lépést teszünk azon cél felé, hogy Hajduszoboszló valóságos központja legyen egy nagy vidéknek.

Tudjuk, hogy sok küzdelem, sok munka vár még ezen közhasznú és kiváló fontosságú intézmény létesítésére. De hisszük, hogy a város vezetősége és közönsége hathatós segítséget nyújtanak a munkában és az akadályok elhárításában, mert városunk értelmes, törekvő és előrelátó gazdaközönsége kell, hogy rokonszenves érdeklődéssel kísérje azok tevékenységét, a kik a gazdaközönség boldogulását s ezzel kapcsolatosan a város fejlődésének érdekeit munkálják.

A főgondnoki állás.

Kovács Gyula lemondása folytán megüresedett az ev. ref. egyház főgondnoki széke. Most tehát az egyháza az a feladat vár, hogy ezt a fontos és díszes állást közmegelédésre töltsse be.

A megrontottat füstölteni szokták tömjénnel.

Ha ez nem használ, akkor kilenczele gyümölcsfa ágát, kilencz szalmagörsöt, kilencz kútról hozott vízbe megfőznek s abba a rontott kilenczszert megfűrdetik; de lényeges dolog, a mi nélkül az egész manipuláció nem ér semmit, hogy a vizet hajnalba kell a kutakról mintegy lopva beszerezni s a ki hozza, nem köszön senkinek, sem a közönség nem fogadja. Fontos az is, hogy a fürdőedény tiszta, illetőleg vadonatúj legyen. Ha a kilencz fürdetés megtörtént, kiviszik a vizet éjjel 12 órakor a keresztútra, ott elöntik s a ki abba legelőször belefél, az lesz megrontva és pedig legelőször kiütéseket fog kapni, melyektől csak úgy szabadulhat, ha kilenczele főzéknek új edénybe történt összefőzése után nyert zagyvalekba megmosakodik, helyesebben mondva, ha azzal magát bemocskolja.

Főfajánál, legyen az bármily természetű és eredetű, ha az huzamosabb ideig tartó, csaknem elmaradhatatlan a nádalyozás vagy legalább a hólyaghuzók alkalmazása, mert a nép felfogása szerint a főfajást az agyvelőn összegyűlt »sárvíz« vagy roszt vér okozza, a mit onnan ki kell szivatni. Mennél több sárvizet szí a hólyaghuzó, vagy mennél feketébb vért szí a nádaly, annál biztosabb a hatás.

T Á R C Z A.

Népies gyógymódok és babonák Hajdumegyében.

— Irta: Dr. LISZT NÁNDOR. —
(Folytatás.)

»Ijedtség« és az ebből folyó »mely gondolkodásnál«, mely ideges izgatottság, nyugtalanság, benső szorongó érzés, álmatlanság, szívdobogás és lélelmi érzések tűneteiből tevődik össze; gyermekeknél pedig éjjeli feljédesek, rángások és rohamokban nyilvánul, az ijedtség elleni szerek, továbbá a ráolvasatás divatosak. A ráolvasatás megyénkben úgy történik, hogy a ráolvasásra hivatott személy a beteg szívére téve kezét, a »miatyánk«-ot végéről kezdve visszafelé, az egyes szavakat is megfordítva olvassa magában csendesesen.

A sokféle szíverősítőknél kívül jeles hatásnak állítják a »csikó-lépet« is; ez a világra jött kis csikó orrában van, mely a csikó első tüszentésekor onnan kiszabadul. Ezt szárítva s megfőzve adják az ijedtségben szenvedőnek. A nép felfogása szerint a csikólép akadályozza meg, hogy a csikó anyja méhében lélegzetet vehessen.

Szemverés következtében leginkább kis gyermek

szokott megbetegedni. Legveszedelmesebbek a fekete, csillogó, tüzes szemek, főleg ha összenőtt szemöldökkel is bírnak; ha az ilyen szemből a gyermek megtekintésekor a köny is kicsordul, (a mi pedig télen meleg szobába lépéskor a legtöbb becsületes szemmel is megeshetik), akkor biztos a szemverés. Községemben ismerek egy középkorú, különben minden tekintetben tisztességes parasztasszonyt, a ki magáról azt állítja, hogy a mely gyermek ő rá néz, az belehal. Ha ilyen esetekben a tettes gyaníttatik, vagy a mi szintén nem ritka dolog, maga jelentkezik, akkor az illető saját bal tenyerebe vizet s azzal a beteg gyermeket megmosogatja. Mások szent oltnak, és pedig kilencz darab tüzes faszenet vízbe dobva, ezen vízből itatják meg a beteg gyermeket.

Vörös szállagnak a hajban való viselése jó övszer a szemverés ellen, ezt különösen terhesek viselik.

Rontás. Rontással csecsemőknél rendszerint a bábát vádolják, sőt egyes ósdi gondolkodásuk azt egyenesen boszorkánynak tartják, a ki bűvös hatalommal rendelkezvén, tetszése szerint változhatik át macskává, kutyává s ilyen alakban jár egyesek megrontására szanaszét a faluban. Éjjel bebukik a kulesnyíláson, mire a bentlakók csörömpölést hallanak, de látni mitsem látnak, még ha lámpát gyújtanak sem.

Mődlingi czipőárak Debreczen Piacz-utca 50., Szt. Anna-u. sarkán, Miklósi-utczával szemben.

Mai naptól fogva, mélyen leszállított gyári árban árusítja, férfi, női, gyermek czipők és csizmák nagy raktárát.

Például: Női czugos 2:40-től feljebb. Férfi czugos 2:50-től feljebb.

KRAUSZ VILMOS, a »Turul« czipőgyár r.-l.képviselője.

A főgondnoki állás betöltése nagyon fontos dolog, mert ettől függ jórésben az egyházkormányzás jövője.

A főgondnoki állás olyan természetű, hogy az nézetünk szerint egy teljes embert igényel, a kinek lefoglalja minden idejét, teljes munkásságát, mert ha az egyház ügyeit olyan főgondnok intézi, a ki más közdolgokkal is el van foglalva, annak könnyen az egyház adhatja meg az árát.

A főgondnoknak nemcsak hivatalnoki jellege kell, hogy legyen, hanem a mi a fődolog, alkalmat és időt kell engedni a főgondnoknak arra is, hogy az egyház ügyeinek miként való megoldásáról gondolkodhassék.

A főgondnok tehát más közhivatal által lefoglalva nem lehet, mert ha le lenne foglalva, megint elő áll az az eset, hogy az egyház ügyei csak incidentáliter fognak intézteni. Ennek pedig végeredményében megint az egyház adja meg az árát.

A főgondnoki teendők között a gyűlési meghívók kibocsátása és a gyűlések vezetése — úgy szólván — mellékesek, vagy legalább is másodrendű teendők, mert a főgondnoknak az a legfőbb kötelessége, hogy vezessen. Vezessen pedig úgy, hogy az egyház ügyei a jövőben kifogástalanul közmegegyezésre intéztesenek, a mi pedig az évek óta lappangó finanzia-
lis és gazdasági válságot illeti, az egyszer és mindenkorra orvosoltassék.

Látni lehet, hogy ez a feladat nem könnyű. Kétségtelen, hogy ezeknek a feladatoknak a megoldása egy teljes embert igényel.

Ezért mondjuk mi, hogy a megvalasztando új főgondnoknak más közhivatal által elfoglalva lenni nem lehet.

Az egyház érdeke azt követeli, hogy a főgondnok s annak munkássága egyedül és kizárólag az egyházzal legyen.

Mert két urnak szolgálni nehéz.

A Hajdumegyei Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.

A »Hajdumegyei Takarékpénztár« rendkívüli közgyűlést tartott ma egy hete, Adler Samu igazgató elnöklelte alatt, az intézet házában közgyűlési termében, melynek tárgya az alapszabályok egy részének módosítása volt.

Adler Samu igazgató megnyitván a rendkívüli közgyűlést, konstatálta annak határozatképességét, s azután megkezdődött a tárgyalás.

Szédüléssel járó fejfájásnál két burgundi repát egy napra kihűlni letesznek a pinczébe, azután belet megreszelve, megszóva, két vaszonruha közé helyezve a fejre kötik, három napon át naponta kétszer változtatják. Csak akkor hasznai a kúra, ha a levett repa-reszelék és a fejbőre is erősen parolog.

Az eskőrnat és szivgörcsnél, melyeket rendszeren nedtségből származtatnak, belsőleg adják a sziverosítót. Haromféle port, mely áll bakveréből, tetszinporból, és unikores porból. Ezeket együtt, de külön külön is adják, naponta háromszor egy csipetnyit.

Nehezebben hozzáférhető, de igen hatásos, kilencz szarka szárított, porrá tört sziveis, melyből felgyűszünit szednek be egy pohar tejben.

Az eskörös ruhát naponta a ház küszöbén meg is verik.

Csúzos fájdmaknál, izületi loboknál a népies eljárások egész légiójából álljanak itt a következők:

A fájdmalmas részeket vizelettel mosogatják, borogatják, vagy azokra korpát raknak. Kiterjedt használatnak örvend csuznál és rándulásnál az u. n. innyujtó zöld popium, nemkülönben a kámforszesz, szappanszesz, mustárszesz és opodeldok, továbbá a pain expeller és restitutio-fluid. A meleg fürdők legkülönbözőbb fajtái a népgyógyászatban igen kiváló helyet foglalnak el. Fürdenek sósvizben, szénamurvás vízben, páliukamoslekkában, az u. n. czeferében, mely nem egyéb, mint a pálinka főzésnél visszamaradt gabbaneműek salakja. Ezzel együtt iszszák az u. n. »rézelejt«.

A többféle fűneműekből és csalánból készített fürdők is eléggé otthonosak. (Folyt. köv.)

Mindjárt a közgyűlés elején, élénk eszmecsere fejlődött ki a közraktár felállításáról körül, a melyben a részvényesek közül Dr. Czeglédy Mihály, Kovács Gyula, Körner Béla és még többek vettek részt.

Adler Samu igazgató sorra megadván a szükséges felvilágosításokat, a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a közraktárt a jövő évben felfogja állítani.

A részleteket illetőleg az intézetnek az a terve, hogy 80.000 korona költséggel, a jövő év nyarán felépítteti a közraktári helyiséget, a mely egyelőre 25 — 30.000 m. m. termény befogadására lesz berendezve. Ha azonban az építkezés 80.000 koronánál többbe kerülne, az esetleg felmerülő többletet is rendezkezésre bocsátja az intézet. Szóval az első beruházás sem az építkezésnél, sem az előlegeknél pénzügyi akadályokba ütközni nem fog.

A közraktári helyiség úgy lesz építve, hogy az a körülményekhez képest bármikor kibővíthető lesz.

Ezután a közgyűlés kifejezetten méltányolva Adler Samu igazgatónak az intézet fejlesztése és felvirágoztatása körül szerzett érdemeit, az igazgatóság javaslata folytán egyhangulag elhatározta, hogy az igazgatói fizetését évi 4000 koronában és a tiszta jövedelem két százalékában állapítja meg.

A tárgysorozat ezen pontjának tárgyalásánál Körner Béla igazgatósági tag elnökölt.

Azt is elhatározta a közgyűlés, hogy egy aligazgatói állást szervez, hogy akadályoztatás esetén legyen az igazgatónak rendes helyettese.

H I R E K.

— **Az új állomásfőnök.** Juhász Jenő helyébe Pongrácz Antal hajdunánási állomásfőnök neveztetett ki szoboszlói állomásfőnökké. Az új állomásfőnök a héten már át is vette a helybeli állomás vezetését.

— **Esküvő.** Csiba Márton városi adóügyi jegyző, holnap délután tartja esküvőjét Soós Zsófia kisasszonnyal. A polgáriütem d. u. fel 3 órakor, az esküvő pedig d. u. 3 órakor megy végbe. E-kező lelkész. Dr. Baltazar Dezső, Tanúk: Fekete Sándor polgármester és Kovács Gyula országgyűlési képviselő. Vőfelyek: Körner Géza és Barcsa Mihály. Nyoszolyó lányok: Csiba Mariska és Márton Erzsike kisasszonyok.

— **Esküvő.** Nagy Gabor temesrékási kir. adótitst, kedden tartotta esküvőjét Temesrékason Koppány Etelka kisasszonnyal. Hosszu boldog életet kívánunk a fiatal párnak.

— **Esküvő** Schütz Jenő helybeli kir. adótitst hetfőn tartotta esküvőjét Törökbeesen, Sáfrány Erzsike kisasszonnyal. Hosszu boldog életet kívánunk a fiatal párnak.

— **Főgondnok választás.** A Kovács Gyula lemondása folytán megüresedett ev. ref. egyházi főgondnoki állás ma délelőtt fog választás utján betölteni. A választás a templomban lesz. Választási elnök: Lengyel Imre. Jegyző: Péntáros István.

— **Singer Jónás** esendör-örsvetető, a héten saját kérelmére, hasonló minőségben Szolnokra helyeztetett át. Singer Jónás örsvparancsnok tíz évig szolgált városunkban s ez idő alatt kiérdemelte a hatóság és a közönség rokonszenvét és becsülését. Távozását tehát sajnálattal vesszük tudomásul.

— **Juhász Jenő** állomásfőnök a héten családjával együtt elköltözött Tokajba és átvette az ottani állomás vezetését. Városunk közönsége sajnálattal veszi tudomásul a közbecsülésnek örvendett állomásfőnök távozását.

— **Az új örsvparancsnok.** Singer Jónás áthelyezése folytán, a helybeli esendör-örsvparancsnokává Bodnár András neveztetett ki. Az új örsvparancsnok már el is foglalta állását.

— **A dalegylet tagjai** barátságos összejövetelt rendeztek kedden este, a Szabó Sándor vendéglőjében, mely alkalomra, Péntáros István alelnök 50 liter bort, Adám Sámuel pártolótag pedig egy birkát ajándékozott az egyletnek. A dalegylet tagjai a jó vacsora és jó bor mellett pompásan elmulattak, egészen a hajnali órákig, közbe-közbe egy-egy dal eléneklése által adva kifejezést jókedvüknek. Kár, hogy a közönség, továbbá az alapító és pártoló tagok most is elmaradtak a mulatságról.

— **Szoínokra** történt áthelyezésem folytán mindazon jóbarátainknak és ismerőseimnek, a kiktől az idő rövidsége miatt személyesen el nem bucsuzhatam — ez uton mondok isten hozzadot, kérve, hogy tarissanak meg jóemlékezetükben.

Hajdusoboszló 1902. november 19.

Singer Jónás

m. kir. esendör-örsvparancsnok.

— **Az óvoda** még mindég zárva van. Felkérjük a hatóságot, hogy annak megnyitása iránt sürgősen intézkedni sziveskedjék.

— **Kertkerületi ebéd** tartatott kedden délben a Csepüs-kertben, a melyen a kert előljároságán kívül több meghívott vendég is részt vett. A kertkerületi ebéd — mint mindig — most is derült és vidám hangulat mellett folyt le.

— **Korai tél.** Egy hét óta hideg, téli napok járnak, úgy, hogy éjelenként 8 — 10 fokot mutat a hőmérő. A földnek nagy fagyja van, a mely lehetetlen né teszi az őszi földmunkák végzését. Pedig még kellene a jó idő, mert a gazdaságban s különösen a kertekben, sok a végezni való.

— **Fedetlen szőlők.** A hirtelen beállott fagyok következtében még igen sok szőlő van fedetlenül. Azonban a gazdáknak nincs okuk félni, mert az ilyen fagyok még nem ártanak a szőlőknek. A szőlővessző 20 — 25 foknyi hideget is kibír, a nélkül, hogy kár, vagy hiba esnek benne. A fedés által nem is annyira a hideg ellen védekezünk, mint inkább a téli és tavaszi álmos esők ellen, mert ezek szokták tönkre tenni a vesszők rügyeit. De még az is bizonyos, hogy az idén még lesz fedni való idő elég.

— **Az éjeliőrök** ellen az a panasz merült fel, hogy nem állanak ki rendszeren, hanem az éjszaka nagy részét malmokban és magánházaknál beszélgetéssel töltik el. Arra kérjük a rendőrséget, hogy nézzen utána ennek a dolognak s szorítsa rá az éjeliőrök kötelességük pontos teljesítésére.

— **A kik most őszen,** vagy a tavaszra karókat akarnak rendelni, jelentkezzenek lapunk szerkesztőjénél.

— **Szőlőtelepítők figyelmébe.** A kik szőlőoltványokat, oltásra és ültetésre alkalmas vad és nemes szőlő vesszőket teljesen megbízható helyről akarnak rendelni — forduljanak lapunk szerkesztőségéhez.

— **Kertkerületi ebéd** tartatott csütörtökön a Vénkertben, a melyre a kert előljároságán kívül néhány vendég is hivatalos volt. Mondani is felesleges, hogy a jelen voltak igen jól töltötték az időt.

— **Országszerte** méltó feltűnést fog kelteni a »Pesti Napló« idei karácsonyi ajándéka: a »Zichy Mihály album«. Ha e valóban értékes és remek művet könyvtára, vagy szalonja részére ingyen meg akarja szerezni valaki, fizessen elő a »Pesti Napló«-ra. A díszmű ingyenes megküldése egész évi előfizetéshez van kötve, de megküldik azt azon újonnan belépő előfizetőknak is, a kik december 20-ika előtt egy felévre előfizetnek és kötelezettséget vállalnak a második felévi előfizetésnek megnyitására nézve. Az eredeti mű bolti ára 90 korona. A »Pesti Napló« előfizetési ára: egész évre 28, felévre 14, negyed évre 7 korona.

— **Az artérigyben** értekezlet tartatott szerdán Debreczenben, amelyen városunk érdekeltisége küldöttségileg vett részt. A szoboszlói érdekeltiség álláspontja most is az, a mi évekkal ezelőtt volt, hogy t. i. azok a területek, a hol árvíz sohasem volt, bocsátassanak ki az artérigyből és a körzetek szaporításának. Ilyen módon — azt hisszük — sikerül még a dolgot egy darabig elodáznai, de a vége valószínűleg mégis az lesz, hogy az artérigyfejlesztési költség a nyakunkba szakad.

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer

— **Egyháztanács** gyűlés tartatik folyó hó 25-én kedden a városháza nagy tanácstermében.

— **Ujházy Ede**, a budapesti nemzeti színház kiváló művésze, ma kezdi meg Debreczenben vendég-szereplését.

— **Debreczeni színházi műsor:**

Vasárnap d. u. Regi szerető. Népszínmű.
este Ujházy Ede vendégfelléptével
Zalameai bíró. Színmű.

Hétfőn: Niniss. Énekes bohózat.

Kedden: Niniss. Énekes bohózat.

Szerdán: Két örömnapp. Bohózat.

Csütörtökön: Két örömnapp. Bohózat.

Pénteken: Csokon szerzett völegény. Bohózat.

Szombaton: Svihákok. Operette.

Vasárnap d. u.: Ádám és Éva. Operette.

este: Tosca. Dráma.

— **Meghívás.** A hajdusoboszlói ipartestület f. hó 23-án, d. u. fél 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok ez uton is meghívotnak.

Tárgy:

A miniszteri jóváhagyással ellátott alapszabályok életbeléptetése.

— **A csapda.** Megirtuk volt, hogy a Rátkai Ferencz lisztüzlete előtt, közvetlenül a gyalogjárda mellett, egy veszedelmes gödör keletkezett, a törvényhatósági uton történt hidépítés folytán. Ezt a gödört a múlt héten körülkerítették, de nincs benne közsőnet, mert a gödör egy részét kerületlenül hagyták, így tehát az most is épen olyan életveszélyes, mint a milyen volt.

— **A város első kertjében,** a Bánom-kertben tegnap délben tartatott meg a szokásos őszi kertkerülési ebéd, a melyen a kert előjáróságán kívül több meghívott vendég is részt vett. A kertbédre meghívott társaság pompásan mulatott, egészen a késő esteli órákig. Ebéd közben szóba jött a kertek rendezésének ügye is, s az ennek folytán kifejlődött eszmecsereből az tűnt ki, hogy a Bánom kert előjárósága fontos ujtásokra készül, mert látja, hogy az eddigi rendszer nem megfelelő. Örömmel üdvözljük a Bánom-kert előjáróságának buzgó igyekezetét, mert kétségtelen, hogy a kertek rendezésénél jó példára van szükség. Főleg példát kell mutatni a kertek biztonságát és őrzését illetőleg, mert a rossz kerítések és a hiányos őrzés miatt az idén is sok birtokos szenvedett kárt.

— **A következő levelet kaptuk:**

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem becses lapjában közzé tenni, hogy az óvoda helyiségeim a javítási munkálat megtételét, s a tisztogatás a jövő héten teljes befejezést nyer.

Örömmel értesitem a mélyen tisztelt szüleit, hogy december hó első napján jó melegre fűtött óvoda várja a kisnövendekeket.

Teljes tisztelettel maradok,

Nánassy Róza

kisdednevelőnő.

— **A vasut-utczai** Polgári Olvasó-Kör mához egy hétre, saját helyiségében, könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

A városi házipénztár ajtaja hónapok óta el van romolva, úgy, hogy csak nehezen, hosszú dörömbölés és kinódás után lehet a pénztárba bejutni. Felhívjuk erre a hatóság figyelmét, mert az mégsem járja, hogy egy közhivatali helyiségbe ilyen módon lehet bejutni.

— **A bortermelő** és általában a borászattal foglalkozóknak vélünk jó szolgálatot tenni, ha felhívjuk figyelmüket azon körülményre, hogy az idén a szüretkor uralgott sok esőtől a szőlő rothadást kapott és ettől penészgombákkal lett mértelyezve.

Az ily hibás szőlőkből nyert ujborkok nem tisztulnak, megtörnek, megbarnulnak, sőt ha kellő időben nem gondoztatnak, egészen elromlanak.

Az ily új borkokat legjobb mihamarabb a beteg seprőről lefejtetni és az arra alkalmas mirenymentes kényszerletekkel kellőképp átkénezní.

Ily javított mirenymentes kényszerleteket készít, Schönbeck Imre, Esztergomban a következő minőségek és arakban: Az 1-es fajta az üres hordók jó karban tartására való egy 50 dekás csomag ára 40 fill.

A 3-as fajta az egészséges, új-és öreg borkok átkénezéséhez, csomagja 1 korona; az 5-ös fajta a beteg, hibás borkok gyógyításához való, egy csomag ára 1 korona 60 fillér. Az idej új borkokhoz az utóbbit kell használni. A vele kezelt borkok hamarabb megtisztulnak, eltarthatók és szállíthatók lesznek, és a mi a fő nem kapnak kénbüzt (Einschlag szagot) a mi a régi méreg tartalma büdös Einschlagnál elkerülhetlen és ez okozza a nagy fej és gyomorfájást. Ezen kényszerleteket a készítő vidékünkön kellőképp szándékozik megismertetni, miért is mintákat és használati utasítást bérmentve küld. Ismét eladóknak kellő jutalékok enged.

— **Zárkózzunk be.** Az éjeliőrök általában véve a rendőrség is azt tapasztalja, hogy igen sok háztulajdonos nem zárta be éjszakára a kapuját s hogy a

kisebb lopások legnagyobb része erre az okra vezethető vissza. Felhívjuk erre a háztulajdonosok figyelmét.

— **Panasz.** A közönség körében panasz merült fel a miatt, hogy a vasúti váróterem tisztátalan és hideg. A másodosztályu váróterem ajtaján egy üveg-tábla ki van törve s nincs a ki megcsináltassa. A kályha olyan rossz, hogy hiába fűtik itéletnapig is. A harmadosztályu váróterem szemetes, piszkos, úgy hogy jóízű ember nem léphet be bele. Ajánljuk ezt az államfőnök figyelmébe.

— **Az új vásárvámberlő** vissza akar lépni a várossal kötött szerződéstől azon okból, mert a bérlő olyan feltétel alatt bérelte ki a vásárvámost, hogy a bérlés jövedelme olyan lesz, mint az előző években volt. Minthogy azonban a vidéki iparosok kitiltattak a helivásárokról, kétségtelen, hogy a vásárvám jövedelme esökkenni fog. A bérlő ez okból obajtaná felbontani a bérlést, a miben van is valami igazsága.

Felelős szerkesztő s laptulajdonos:
Fehér Gábor.

Litografizott névjegyek
2 kor. 40 fillértől feljebb megrendelhetők a könyvnyomdában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a »Hajdumegyei Takarékpénztár« épületében levő üzletemben

száraz vágott tűzifa

nagyban és kicsinyben kapható.

Továbbá alkalmas ajándék lakadalmi ünnepelekre **asztali és függő lámpából** rendezett raktárt tartok a legjobb gyártmányokból, a debreczeni árákon.

Mindenemű fűszer és csemege árukat a legolcsóbb árákban ajánlok pontos kiszolgálás mellett.

Szives megkeresésüket kérve vagyok

Tisztelettel

György Géza.

1. méter 80 cm. széles tennis flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes felosztása miatt
hatóságilag engedélyezett

Végkiárúsítás.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy női dival, vászon és rövidaru üzletemet felosztattam s a raktáron levő árukat a beszerzési árnál is olcsóbban árusítom el és — pedig:

Női ruhaszövet
Carton, batizt
Vászon, Chiffon
Velez, flanel
Posztó és haraszt kendő
Derékfűző (mieder)

továbbá

Női-, férfi- és gyermek tricó ruhák
Fiu- és leány ruháskák
Női-, férfi- és gyermek fehérneműk
Gallérok, zsebkendők
Paplanok, esernyők
Függönyök, ágyterítők
Mindenféle béléseműk.

Minden elfogadható áron.

Ezen olcsó bevasárlási alkalmat a t. vevő közönség b. figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel:

Kiss Lajos

Alföldi Takarékpénztár épület.

1. pár finom kézelő 20 kr., 1 ötrétű gallér 12 krajczár.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy Debreczenben a főpiacon az eddig is

Debreczen városához czimzett szállodát

az azzal kapcsolatos legjobb hírnévnek örvendő éttermet és sörcsarnokot Németh András urtól f. hó 15-én tulajdonomul átvettem és azt a jövőben a már ismert szolid alapon vezetem.

Főtörökvésem leend, hogy azt a jóakaratu bizalmat és pártfogást, melyet érdemes elődöm évek hosszú sora óta élvezett: szállodai szobáim kifogástalansága, — éttermeimben előzőkenységgel kiszolgált izletes ételek és a leg tisz t á b b a n kezelt természetes boraim, valamint kőbányai Haagenmacher-fele a l a P i l s e n i sörömmel-személyem részére is kiérdemeljem.

Előlegesen értesítem tudomásul vételét kérve, ajánlom magamat a n. e. közönség szives pártfogásába.

Kiváló tisztelettel!

Hörl György.

Felhívás!

Törlesztéses kölcsönök bel- és külföldi pénzintézeteknél.

Összeköttetéseink folytán földbirtokra és városi bérházakra a legelőnyösebb törlesztéses kölcsönöket sikerrel a legrövidebb idő alatt kieszközlünk.

Kubay Alajos és Társa
Debreczen, Piacz u. 50. sz.
a Fonciére, Pesti biztosító intézet irodájában.

Legmagasabb helyről kitüntetve 1890-ben.

II-ik Vilmos császár által kitüntetve 1901-ben.

Ezredéves kiállításán: Allami ezüst érem.

Löfkovits Arthur Debreczen.

Ékszerész.

Legszebb ujdonságok karácsonyi ajándékokban.

Jutányos árák.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Saját órás, aranyműves és vésnői műhely

Kívánatra választékok is küldetnek.

Sürgönczim: **Löfkovits ékszerész Debreczen.**

Telefonszám: 59.

1-4

Hazai ipar!

Gazdálkodó urak

részére ajánlom saját készítményű kész

Magyar- és czizma öltönyeimet.

GRÜNFELD ADOLF

férfi ruha kereskedő

Debreczenben, a kistemplom mellett.

Ugyszintén nagy választék kész

uri-, fiu- és gyermek ruhákban.

Pártoljuk a hazai ipart!

Loden szövet métere II. król feljebb.

Flanel blousok 07. król feljebb.

Márton Gyula

férfi-, női- és rövidáru üzlete
Debreczen, a »Bika« szálloda mellett.
 Ajánlja az idényre dusan felszerelt raktárát: Téli kötött férfi harisnyák 15 krtól kezdve, gyermek- és női harisnyák feltűnő olcsó áron. Nagy raktár Jäger alsó ingek és nadrágokban. Divatos és jó mosó flanelek és velezek. Meleg blouzok, alsósoknyák és nadrágok.
Bélés áruk.
 Angol aczélaru beretvák, zsebkések és ollók, hajvágó gépek gyári áron. Önberetváltkozó készülék 1 frt 40 kr.—2 frtig. Gyári raktár: ruha-, haj-, fogkefékben és mindenfaj kefe-seprűkben.
 Kókusz lábtörlők 27 krtól.
 Fodrász felszerelési cikkek.
Harisnya fejelést elvállalok.

Hirdetmény.

Van szerencsém becses tudomására hozni az igen tisztelt közönségnek, hogy a most megérkezett és saját pinczémben leraktározott, kitűnő zamatu és tisztán kezelt boraim által azon szerencsés helyzetbe jutottam, hogy bárkinek lakadalmakra, kézfogókra, társas összejövetelekre, stb. a legjutányosabb áron szállítok.
 Pártfogását kéri az igen tisztelt közönségnek
Áron Miksa.

Nincs többé szobafüst
 Minden kéményt megjavít.
 Elismert legjobb minőség.
 150.000 db. forgalomban.

 „John“-féle kéménytoldó egyedüli lóraktár
Lukács Vilmos
 cement burkolati, tetőfedési és aszfalt vállalatánál
 Debreczen, Hatvan utca, 5

Kalapos műhely megnyitás.

Van szerencsém a t. közönségnek tudomására hozni, hogy lakásomon,
a kalapos szakmába vágó minden munkákat

elvállalok és kész munkákkal is szívesen szolgállok. Kész munkáim izlősesek és igen jutányos áruak. A nagy közönség b. pártfogását kérve vagyok:

Vilhelm Jakob

kalaposmester.
 IV. tized 235. szám, a u. n. Radó-zugban, a Kelemen András házában.

Czeglédy és Polgár

fűszer és esemege üzlete
Debreczen, „Bika” szállóval szemben.
 Ajánljuk az őszi idényre megérkezett friss áruinkat, állandó dus raktárt tartunk mindenféle esemege árukban, fűszerekben, főzelék, borok, pezsgők, rumok, likőrök, sajtok, halak, teakenyerek, uradalmi tea vaj, stb. Vidéki megrendelést pontosan továbbítjuk.

Meuyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagy raktára.

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett:

Ditmár, Brünner és hazai gyártmányú asztali és függő

lámpáit,

Astral-, Meteor-, Apolló-, Csoda-, nap-, villám-, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel. Ugyazintén porcellán s angol fanyange thea-, kávé-, mocca és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac és liqueurös üveggészleteket, majolika, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

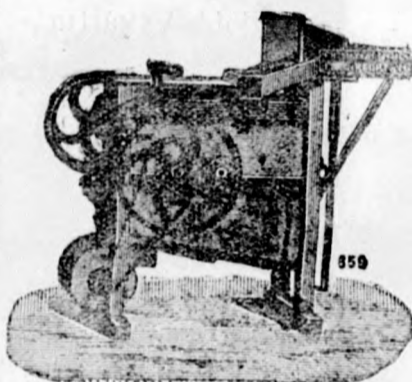
Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Arjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglő és kávéházi teljes felszerelések.

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és keltős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve,

Szecs kavágók,

szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal, igen könnyű járással, körülbelül 40 százalékos erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók. Darálók. Takarmány-füllesztők.

Szállítható takarékfőzőüstök takarmány stb. részére

szománczosított vagy szománcz nélküli betétüstökkel, nyugvó helyzetű vagy szállítható, marhatakarmány és burgonyafőzésére és fűllesztésére, számos mező- és házigazdasági célokra etc., továbbá cséplőgépek, járgányok, aczélekek, hengerek, boronák.

„AGRICOLA” sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltókerékkel nélkül dombon avagy síkon alkalmazható.

Önműködő, szabadalmazott

permetező készülékek, a tormáncs és szegecs kiirtására és a gyümölcsfát megkárosító rovarok pusztítására és a peronospora kiirtására legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH P. H. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntődek és vashámorművek

Alap. 1872

BÉCS, II, Taborstrasse, 71.

850 munkás.

Kitűntetve több mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

Alapított 1875-ben.

Alapított 1875-ben.

Katz Herman

f é r f i é s f i u r u h a - r a k t á r a

Debreczen, Piacz-utca 43. sz. a Dreher söresarnok mellett.

Katz-féle téli kabát elismert jó.
Katz-féle férfi öltöny a legszebb.

Katz-féle fiu öltöny tartós és olcsó.
Katz-féle szabás a legdivatosabb.

Kitűnő anyag! Saját készítmény! Jutányos árak! Nagy szövet raktár mérték utáni rendelésekre. Különlegességek szőrme kabatokban és bunda árukban.